

มนุษย์เกิดความเห็นแจ้งชีวิต และเป็นศาสนาที่สร้างประโยชน์แก่มนุษย์ทุกคน ซึ่งศาสนา เช่นนี้เราจะเรียกว่าเป็น “ศาสนาสากล” หรือ “ศาสนาแห่งมิตรภาพ” หรือ “ศาสนาวิทยาศาสตร์” ซึ่งเป็นศาสนาในฝันของคนไม่มีศาสนาทั้งหลาย

ชีวิตคืออะไร?

สิ่งที่ผู้มีปัญญาของโลกทั้งหลายอยากจะรู้มากที่สุดก็คือ “ความจริงที่เกี่ยวกับชีวิต” เช่น ชีวิตคืออะไร? เกิดมาทำไม? ตายแล้วจะเป็นเช่นไร? อะไรคือสิ่งสูงสุดที่เราควรจะได้รับ? และจะได้โดยวิธีใด? เป็นต้น แต่เมื่อไม่สามารถค้นหาความจริงเหล่านี้ได้ จึงทำให้แม้ผู้มีปัญญาของโลกก็ยังคงตาบอดหรือมืดมนที่ เพราะไม่รู้จักชีวิตของตัวเองอย่างแท้จริงอยู่ต่อไป

การที่เราจะศึกษาสิ่งใดให้เกิดความเข้าใจ หรือให้รู้จักกับสิ่งนั้นได้อย่างถูกต้องแท้จริง เราก็ต้องมีสิ่งนั้นมาให้ศึกษาจริงๆ ถ้าเราไม่มีของจริงมาศึกษา ถึงเราจะศึกษาอย่างไรก็ไม่มีความเข้าใจหรือรู้จักกับสิ่งนั้นอย่างถูกต้องแท้จริงได้ ดังนั้นการศึกษาชีวิต เราก็ต้องมาศึกษาจากชีวิตของเราเองจริงๆเท่านั้น เราจะไม่เชื่อจากตำราหรือจากใครๆทั้งสิ้น แต่เราจะเชื่อจากการที่เราได้ประสบ หรือสัมผัสกับสิ่งนั้นมาแล้วอย่างแน่ชัดเสียก่อนเท่านั้น ซึ่งนี่คือวิธีการของวิทยาศาสตร์ ที่จะช่วยปลดปล่อยสติปัญญาของเราให้เป็นอิสระ ไม่เป็นทาสทางสติปัญญาของใครๆทั้งสิ้น

อะไรคือจุดหมายของชีวิต?

ชีวิตของมนุษย์เราก็เปรียบเหมือนคนที่เรือแตกกลางทะเล ก็ต้องพยายามช่วยเหลือตัวเองให้อยู่รอดก่อนเป็นอันดับแรก และพยายามว่ายน้ำเข้าหาฝั่ง ซึ่งก็ต้องว่ายน้ำ ไปทั้งๆที่ยังมองไม่เห็นฝั่ง โดยอาศัยผู้นำที่ตัวเองเชื่อถือเป็นผู้นำทาง คือชีวิตก็ต้องดิ้นรนทำงานเลี้ยงชีวิต ถ้าหยุดทำงานก็อดตาย และยังต้องแสวงหาที่พึ่งทางใจเพื่อให้เบาใจ อุ่นใจ ว่าอนาคตจะต้องได้รับสิ่งที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งที่พึ่งนั้นก็คงไม่พ้นการมีศาสนา

ความสุขนั้นไป (เหมือนกับเวลากินอยู่แล้วกลัวว่าคนอื่นจะมาแย่งเอาของกินไป) ซึ่งอาการวิตกกังวลกลัวว่าจะต้องจากความสุขนั้นไปนี้เอง ที่ทำให้เกิดความดิ้นรนหรือเร่าร้อนอยู่ตลอดเวลาอีกเหมือนกัน ซึ่งมันก็เป็นลักษณะอาการของ “ความทุกข์ซ่อนเร้น” นั่นเอง

ส่วนเวลาที่จิตต้องพลัดพรากจากความสุขไป จิตก็ยอมที่จะเกิดความอยากที่จะได้ความสุขนั้นกลับคืนมาอีก (เหมือนยังกินไม่อิ่ม แล้วก็ไม่ได้กินต่ออีก) ซึ่งก็ยอมที่จะทำให้เกิดความทุกข์ทรมานมากยิ่งขึ้นอีกอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเราจะเรียกลักษณะอาการนี้ว่าเป็น “ความทุกข์เปิดเผย”

ส่วนขณะที่จิตกำลังพบกับ สิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจ ที่ให้ความรู้สึกที่ไม่น่าพึงพอใจ (unhappy) ทั้งหลายอยู่นั้น จิตก็ยอมที่จะเกิดความอยากที่จะทำลายสิ่งนั้นอย่างยิ่งอยู่ด้วยเสมอ (หรืออยากหนี หรือโกรธ เกลียด กลัว อับอาย เบื่อหน่าย รำคาญใจ ไม่น่าพอใจ เป็นต้น) ซึ่งอาการอยากทำลายนี้เอง ที่เป็นอาการของจิตที่ดิ้นรน หรือเร่าร้อนด้วยความอยากจะหนีไปให้พ้นๆสิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจนั้นอย่างยิ่ง ซึ่งมันก็เป็นลักษณะอาการของ “ความทุกข์เปิดเผย” นั่นเอง

ส่วนกรณีที่จิตกำลังพบกับ สิ่งที่ให้ความรู้สึกจืดหรือกลางๆ (no happy and no unhappy) อยู่นั้น จิตจะยังไม่เกิดความอยากใดๆขึ้นมา จะเกิดก็เพียงความลึกลับใจ หรืองง เซ่อ หรือติดสินใจไม่ถูก เท่านั้น ซึ่งความลึกลับใจนี้จะยังไม่ทำให้เกิดความทุกข์ที่รุนแรงขึ้นมาได้ จะทำได้ก็เพียงทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีตัวตนอ่อนๆขึ้นมารบกวนจิตให้รำคาญใจ ขุ่นมัว เศร้าหมอง ไม่สดชื่นแจ่มใส ไม่สงบเย็น ไม่ปกติสุข เท่านั้น ซึ่งจะเรียกว่าเป็น “ความทุกข์อ่อนๆ” ก็ได้

ความอยากทั้งหลายของจิตนี้เอง ที่ทำให้เกิดอาการ เศร้าโศก, เสียใจ, แห้งเหี่ยวใจ, เร่าร้อนใจ, กลัดกลุ้มใจ, เครียด, ตรอมใจ, ทรมานใจ, หนักใจ, เศร้าซึม, หรือไม่สบายใจ เป็นต้น เหล่านี้ขึ้นมา ที่เรียกว่าเป็นความทุกข์ของจิตใจ และทุกครั้งที่ความอยากเกิดขึ้นมาและดับหายไป มันก็จะทิ้งความเคยชินเอาไว้ให้กับจิตได้สำนึก